SEAL

न्

उघड

परीक्षा कि. 28 सहेबर, 209६

A

वेळ : 1 (एक) तास

2016

CODE: DO8

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक BOOKLET NO.

प्रश्नपुस्तिका-2

एकूण प्रश्न : 100

मराठी व इंग्रजी

एकूण गुण: 100

सूचना

(1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 100 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

(2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत न विसरता बॉल्प्येनने लिहावा.

- (3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे **न विसरता नमूद करावा**.
- (4) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचिवली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपित्रकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपित्रकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपित्रकेवर उत्तरक्रमांक नमूद कराताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.
- (5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळवे. अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.
- (6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.
- (७) प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच ''उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरापैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक तीन चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील''.

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्ष्मकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/मृती, किंद्या सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या: "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनिधकृतपणे बाळ्गणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरूद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पान्न हीईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

						थाग्य त्या ज	3	•		
	(a)	प्रतीच	ी		(i)	संकेत				
	(b)	प्रतीर्त	Ì		(ii)	पश्चिम दि	शा			
	(c)	प्रत्यह	ì		(iii)	अनुभव				
	(d)	प्रतीव	<u>,</u>		(iv)	नेहमी				
	पर्याः	ग्री उत्तरे	·:							
		(a)	(b)	(c)	(d)					
	(1)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)			•		
	(2)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)					
•	(3)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)					
	(4)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)					
			27167							
<u>2.</u>			આળ	આહવા			गणत शब्द	; बरोबर आहेत ते लिह		ਜ਼ਿਤਾ
	(a) 	अन्न <u></u>			(b)	फन्ना		(c) मुद्दा	(d) ?	मुद्दा
		ग्री उत्तरे		ــد_ ،	- a\	. 1)	(0)	a \ 	- /	
	/1 N	(2) 3	मणि (८) बराब	尺 (b) 。	(d) चूक	(2)	(b) आणि (d) बरोब	र (a) (c) चक	
	(1)	•		,	(//	(-) &			(u), (c) {	
	(3)	•	बरोबर	,	(),	() &"	(4)	सर्व चूक	` (a)/ (c) ` <u>`</u>	
	(3)	•	बरोबर							
 I.	(3)	सर्व र - जोड्या	बरोबर ——— जुळवा						· (a), (c) - g.	
 I.	(3) योग्य	सर्व व जोड्या मांजर	बरोबर ——— जुळवा	र खाऊ			(4)	सर्व चूक		
	(3) योग्य (a) (b)	सर्व व जोड्या मांजर शिंक्य	बरोबर जुळवा ाने उंदी	र खाऊ ले	न टाकर		(4) (i)	सर्व चूक अकर्तृक क्रियापद		
	(3) योग्य (a)	सर्व र जोड्या मांजर शिंक्य विदुष	बरोबर जुळवा ाने उंदी ाचे तुट क मुला	र खाऊ ले ना हस्र	- न टाकर वितो		(4) (i) (ii)	सर्व चूक अकर्तृक क्रियापद द्विकर्मक क्रियापद सहायक क्रियापद	- <u>-</u>	
3.	(3) योग्य (a) (b) (c) (d)	सर्व र जोड्या मांजर शिंक्य विदुष	बरोबर जुळवा ाने उंदी ाचे तुट क मुला	र खाऊ ले ना हस्र	- न टाकर वितो	त्रा	(4) (i) (ii) (iii)	सर्व चूक अकर्तृक क्रियापद द्विकर्मक क्रियापद सहायक क्रियापद	- <u>-</u>	
3.	(3) योग्य (a) (b) (c) (d)	सर्व व जोड्या मांजर शिंक्य विदुष मुलान	बरोबर जुळवा ाने उंदी ाचे तुट क मुला	र खाऊ ले ना हस्र	- न टाकर वितो	त्रा	(4) (i) (ii) (iii)	सर्व चूक अकर्तृक क्रियापद द्विकर्मक क्रियापद सहायक क्रियापद	<u>-</u>	
3.	(3) योग्य (a) (b) (c) (d)	सर्व व जोड्या मांजर शिंक्य विदुष मुलांन गी उत्तरे	बरोबर जुळवा ाने उंदी ाचे तुट क मुला ो चाव	र खाऊ ले ना हस्रा या कुञ	न टाकल वितो गला ख	त्रा	(4) (i) (ii) (iii)	सर्व चूक अकर्तृक क्रियापद द्विकर्मक क्रियापद सहायक क्रियापद	<u>-</u>	
3.	(3) योग्य (a) (b) (c) (d) पर्यार	सर्व व जोड्या मांजर शिंक्य विदुष मुलान गी उत्तरे (a)	बरोबर जुळवा ाने उंदी गाचे तुट क मुला गो चाक	र खाऊ ले ना हसा या कुञ् (c)	न टाकल वितो ग्राला ख (d)	त्रा	(4) (i) (ii) (iii)	सर्व चूक अकर्तृक क्रियापद द्विकर्मक क्रियापद सहायक क्रियापद	<u>-</u>	
3.	(3) योग्य (a) (b) (c) (d) पर्यार	सर्व व जोड्या मांजर शिंक्य विदुष मुलान गी उत्तरे (a) (ii)	बरोबर जुळवा ाने उंदी ाचे तुट क मुला ो चाव : (b)	र खाऊ ले ना हसा या कुन्न (c) (iii)	न टाकल वितो गला ख (d) (iv)	त्रा	(4) (i) (ii) (iii)	सर्व चूक अकर्तृक क्रियापद द्विकर्मक क्रियापद सहायक क्रियापद		

4.	'एका	। हाताने टाळी वाजत न	ाही '.	या वाक्यातील	'नाही' य	ग क्रिया	पदास काय म्हणतात	f?	
	(1)	अनियमित क्रियापट	[(2)	शक्य	क्रियापद		
	(3)	प्रयोजक क्रियापद		,	(4)	सिद्ध	क्रियापद		
5.	'चांग	ला औषधोपचार लाभा	—— वा म्हणृ	न तो मुंबईस	गेला'.				
	या व	ाक्यातील 'म्हणून' या	अव्यया	स काय म्हणत	ात ?				
	(1)	परिणामबोधक उभर	ग्रान्वयी	अव्यय	(2)	संकेत	बोधक,उभयान्वयी	अव्यय	
	(3)	उद्देशबोधक उभयान	त्रयी अ	व्य य	(4)	कारव	ज्बोधक उभयान्वयी	अव्यय	
6.	खाली	ल 'म्हण' अचूक शब्	 दाने पूर्ण	करा.					
	'सारा	चोरांचाच	,						
	(1)	मामला	(2)	कारभार		(3)	बाजार	(4)	गोंधळ
7.	'घोड	<u>। घोडा</u> खेळू चला। म	- गौज घड	ीभर करू चल	—_ ज्र'याव	—— क्यातील	 ७ अधोरेखित शब्दाच	ग प्रकार	ओळखा.
	(1)	अभ्यस्त शब्द	(2)	सामासिक	शब्द	(3)	पूर्णाभ्यस्त शब्द	(4)	अंशाभ्यस्त शब्द
8.	'हिरवं	ने हिरवे गार गालिचे '	या ओळ	ोतील विशेषण	ाचा प्रक	 ार कोण	ता ?		
	(1)	क्रमवाचक विशेषण			(2)	आवृ	त्तवाचक विशेषण		•
	·(3)	गुणवाचक विशेषण			(4)	गणना	वाचक विशेषण		
9.	अधोर		ोग्य उत्त	ार कोणते ?					
	त्याच	<u>। धाकटा</u> मुलगा आज	फुटबॉर	ठच्या सामन्या	त चांगला	खेळल			
	(1)	उद्देश्य विस्तार	(2)	उद्देश्य		(3)	विधेय विस्तार	(4)	विधेय
10.	— 'ती f	नेयमितपणे वर्तमानपत्र	वाचीत	असे' या वा	क्यातील	काळ अ	ोळखा.		
	(1)	अपूर्ण वर्तमानकाळ		•	(2)	पूर्ण व	वर्तमानकाळ		
	(3)	रीतिवर्तमानकाळ			(4)	रीतिभ	रूतकाळ		
				<u> </u>			_ 		

11.	वाक्ष	ाचार व	त्याचा	अर्थ यां	च्या यो	ग्य जोड	्या लावा.		
	(a)	ओटी	भरणे			(i)	सुखरूप प्रसूत होऊन बाळासह		
	(b)	ओटी	त घालप	गे		(ii)	दत्तक देणे		,
	(c)	ओटी	त देणे			(iii)	आश्रयाखाली देणे, सांभाळायला देणे	ì	
	(d)	भरल्य	॥ ओटी	ने		(iv)	सुवासिनीच्या पदरात तांदूळ, सुपारी	, नारळ,	हळकुंड इ. पदार्थ घालणे
	पर्याट	ग्री उत्तरे	:						
		(a)	(b)	(c)	(d)				
	(1)	(iv)	(ii)	(iii)	(i)				
	(2)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)				
	(3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)				
	(4)	(i)	(iii)	(iv)	(ii)		•		
12.	'सर्वां	ना सम	न दिली	जाईल'	या वा	क्याचा !	प्रयोग ओळखा.	_	
	(1)	शक्य	कर्मणी		(2)	कर्मव	र्तरी (3) पुरुषकर्मणी		(4) भावकर्तरी
- 13.	काळ	आणि व	त्यांच्या	— व्याख्या	यांच्या	— जोड्या	਼		
				व्याख	या				काळ
	(a)	वाक्य	ातील द्रि	क्रया पुढे	होईल	असा ब	मोध होतो तेव्हा	(i)	भूतकाळ ,
	(b)	वाक्य	ातील द्रि	क्रया पूर	र्ग झाली	, की,		(ii)	वर्तमानकाळ
	(c)	वाक्य	ातील हि	क्रया चा	लू अस	ल्याचे व	र्शविते तेव्हा	(iii)	रीति भूतकाळ
	(d)	वाक्य	ातील हि	क्रया भू	तकाळी	तरीही,	वरचेवर होत असे; असा बोध	(iv)	भविष्यकाळ
	पर्यार	ग्री उत्तरे	':						
		(a)	(b)	(c)	(d)				
	(1)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)				ž.
	(2)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)				
	(3)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)				·
	(4)	(i)	(iv)	(iii)	(ii)				•
		_							

14.	शब्द	व समा	स यांच्य	॥ योग्य	जोड्या	जुळवा	•		
	(a)	क्रीडां	ग्ग्		(i)	कर्मध	ारय तत्	तत्पुरुष समास	
	(b)	पीतांब	बर		(ii)			व समास	
	(c)	जलद	•		(iii)			त्पुरुष समास	
	(d)	अयोग	य		(iv)	उपपद	तत्पुरु	पुरुष समास	
		यी उत्तरे	:		- ,				
		(a)	(b)	(c)	(d)				
	(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)				
	(2)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)				
	(3)	(ii)	(iv)	(i)	(iii)				
	(4)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)				
15.	खाली		<u>च्याक</u> ,	— णातील	— संधीचे	काही प	यकार व		
• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	QI(/		संधी		XI II -I	mer.		द्राहरण	
	(a)	सजात	1ीय स्व				(i)	भेटून	
	(b)		तीय स्ट				(ii)	_	
	(c)	पूर्वरू			-		(iii)		
	(d)		। स्वरस				(iv)	•	
		साठी यं			निवडा	:	()	,	
		(a)	(b)		(d)				
	(1)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)				
	(2)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)				
	(3)	(i)	(ii)	(iv)	(iii)				
	(4)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)				
—— 16.	 'अर्ल	 किटे मी	———— ो तस्हात	रा एकई	– ਹੈ ਧੜ ਨਿ	- त्रहिले -	—- गद्दी ' या	या वाक्याच्या वाक्यपृथक्करणाच्या जोड्या लावा.	_
ι υ.	U ₁ (,	वाक्र	_	1 410	יו אר וי			क्करण	
	(a)		कडे			(i)	क्रिया		
	(b)	मी				(ii)		थेयविस्तार -	
	(c)	तुम्हात	ल एकह	ही पत्र		(iii)		वि कर्मविस्तार	
	(d)	-	छे नाही			(iv)	उद्देश्य		
	, ,	ग्री उत्तरे				()			
		(a)	(b)	(c)	(d)				
	(1)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)			•	
	(2)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)				
	(3)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)				
	(4)	(i)	(ii)	(iv)	(iii)				
									_

17.	पुढील विधाने वाचून योग्य उत्तर लिहा.												
	(a)	क्रिया	पदांना व	काळ व	अर्थ य	ांचे विव	हार होत	ात.					
	(b)	कधी	कधी व	र्तमानव	गळाच्य	। किंवा	भूतका	ळाच्या	क्रियाप	दरूपावरून भ	त्रिष्यका	ळाचा अ	ाशय व्यक्त होतो.
	(c)	संकेत	ार्थी क्रि	यापदे १	भूतकाळ	ी असत	तात.						
	पर्यार	ग्री उत्तरे	:										
	(1)	फक्त	(b) ব	(c) चू	क			(2)	फक्त	(b) बरोबर			
	(3)	फक्त	(c) चू	क				(4)	फक्त	(a) व (c) व	वरोबर		
18.	पुढील	ठपैकी श	 गब्दसा ^१	धतवा	तद्धित ३	ओळखा	:						
	(a)	यादव	T		(b)	खड़	नाळ		(c)	माय		(d)	कर्ण
	पर्यायी उत्तरे :												
	(1)	(a) 3	भाणि (१) बरोब	गर (c),	(d) चूर	क	(2)	(a) 3	आणि (c) बरो	बर (b),	(d) चूव	क ्
	(3)	(c) 3	नाणि (ट	i) बरोब	गर (a),	(b) चू	क	(4)	सर्व :	बरोबर			
 19.	व्यंज	नांच्या ले	—- ठेखाकार	 ाच्या जे	 ोड्या ल	 ावा :							
	(a)	दंड न	नसलेले	व्यंजन			(i)	ळ्					
	(b)	मध्ये	दंड अ	सलेले व	त्र्यंजन		(ii)	प्					
	(c)	जोडत	लेला दंड	उ असले	क्ले व्यं	ग न	(iii)	फ्					
	(d)	अर्ध	दंड अ	प्रलेले व	यंजन		(iv)						
	पर्याः	यी उत्तरे	:										
		<u>(</u> a)	(b)	(c)	(d)								
	(1)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)								
	(2)	(i)	(iv)	(iii)	(ii)								
	(3)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)								

कच्चा कामासावी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

(iii) (ii)

P.T.O.

(4) (iv) (i)

20.	'अ'	गटात सब	र्शनामांच	वे प्रकार	व 'ब	' गटात	ती सर्वनामे व	त्रापरलेली	वाक्ये दिली आहेत	. त्यांच्या	योग्य जोड्या जुळवा.	
		'अ' ग	ट				'ब	' गट			,	
	(a)	दर्शक	सर्वना	प		(i)	जो करेल र	ोे भरेल				
	(b)	प्रश्नार्थ	क सव	नाम		(ii)	हे पुस्तक <u>कोणी</u> फाडले?					
	(c)	सामान्य	। सर्वन	गम		(iii)	तो हत्ती पाह	ត.				
	(d)	संबंधी	सर्वना	म		(iv)	<u>कोणी</u> कोण	ास हसू र	नये			
•	पर्याः	यी उत्तरे :	:									
		(a)	(b)	(c)	(d)							
	(1)	(iv)	(ii)	(iii)	(i)							
	(2)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)							
	(3)	(iii)	(ii)	(iv)	(i)							
	(4)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)							
21.	खाली	ल व्यंजन	गटाती	ल 'मह	प्राण्	व्यंजनाच	—— ग्रा गट ओळर	ब्रा :				
	(1)	य्, र्,	ल्, व्		(2)	ख्, घ्	, छ, झ्	(3)	अ, आ, ई, ऊ	(4)	त्, ट्, प्, च्	
22.	गटाब	ाहेरचा श	ब्द को	णता ?	_ _							
	(1)	अपुरा			(2)	नास्ति	क	(3)	बेडर	(4)	जलद	
23.	प्रतिक्ष	ाण, कष्ट	साध्य,	घरोघर	ो, अन्य	—— गय यापै	की अव्ययीध	गव समा	साचे शब्द ओळखा	:	_	
	(1)	प्रतिक्षप	ग ; घर	ोघरी			(2)	कष्ट	साध्य ; अन्याय			
	(3)	कष्टस	ध्य ;	घरोघरी			(4)	घरोघ	री ; अन्याय			
24.	(a)	 . अर्णवा	ने आप	 ग्ले रूप	दाखव	— — ਲੇ.						
	(b)	रत्नाक	र दिमा	खदार 1	दिसत ह	होता.						
	(c)	सिंधू व	हधी न	मतं घेत	नाही.							
	(d)	मृगेंद्र ाच	वे अस्	तत्वच व	नेगळे ३	माहे.						
		-					ाऱ्या अर्थाची	विधाने ३	असणारा पर्याय ओव	ळखाः	•	
	(1)	(a), (l			(2)		(c), (d)	(3)		(4)	(a), (b), (d)	

A			9		DO
25.	पुढील	ल वाक्प्रचाराचा अर्थ कोणता ते लिहा?	-		
	अंत '	पाहणे .			
	(a)	एखाद्याकडून निघेल तितके काम करून घ	ोणे.		
	(b)	एखाद्याच्या कर्तृत्वशक्तीचा, सहनशक्तीचा	पूर्णपणे	उपयोग करून घेणे.	
	(c)	एखाद्याला पुरतेपणी कसास लावणे.			
	(d)	एखाद्याला छळणे.			
	पर्यार	यी उत्तरे :			
	(1)	(a) आणि (d) बरोबर, बाकी सर्व चूक	(2)	(c) आणि (b) बरोबर, बाकी सर्व चूक	
	(3)	सर्व चूक	(4)	सर्व बरोबर	
26.	 पुढील	त्र विधाने वाचून योग्य पर्याय निवडा.	-		_
	(a)	शब्दांच्या पाठीमागे उपसर्ग लागून उपसर्गघ	टित श	ब्द बनतात.	
	(b)	सर्वनामांना तद्धित प्रत्यय लागून नवीन शब	द तयार	होतात.	
	(c)	तद्भित आणि कृत् असे साधित प्रत्ययांचे व	रोन प्रक	ार आहेत.	
	पर्यार	यी उत्तरे :			
	(1)	फक्त (a) बरोबर	(2)	फक्त (b) चूक	
	(3)	फक्त (a) व (b) बरोबर	(4)	फक्त (b) व (c) बरोबर	
	- खार्ल	न्यान्य संधी ओळखा :			
	(a)	वाक्ताडन = वाग् + ताडन			
	(b)	क्षुत्पिपासा = क्षुध् + पिपासा			
	(c)	षण्मास = षट् + मास			
	पर्यार	यी उत्तरे :			
	(1)	केवळ (a) बरोबर	(2)	(a) आणि (b) बरोबर	
	(3)	केवळ (c) बरोबर	(4)	(a), (b), (c) बरोबर	

28. खालील वाक्याचा प्रकार सांगा.

'विडिलधारी माणसे म्हणतात, की प्रत्येकाने आपले कर्तव्य पार पाडावे'.

(1) प्रधान वाक्य

केवल वाक्य (2)

(3) मिश्र वाक्य

(4) संयुक्त वाक्य

कच्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

29.	पुढाल वाक्य वाचा.												
	(a) संयुक्त वाक्यात दोन किंवा अधिक वाक्ये एकत्र जोडलेली असतात.												
	(b) मिश्रवाक्यात प्रधानवाक्यावर गौण वाक्य अवलंबून असते.												
	(c)	'तुला कांदा आवडतो तर लसूण का आ	वडू नये' हे	हे संयुक्त वाक्य होय.									
	पर्याव	थी उत्तरे :											
	(1)	सर्व विधाने बरोबर	(2)	फक्त (a) व (c) बरोबर									
	(3)	फक्त (c) चूक	(4)	फक्त (a) बरोबर									
<u> </u>	 पुढील	 ग्रंपैकी कोणता शब्द व्याकरणदृष्ट्या बरोद	 ार आहे ?										
	(a)	सहस्त्ररश्मि (b) सहस्त्ररश्म	र्गी	(c) सहस्ररश्मी (d)	सहर्स्त्ररश्मी								
	पर्यार	गी उत्तरे :											
	(1)	(a) बरोबर (b), (c), (d) चूक	(2)	(b) बरोबर (a), (c), (d) चूक									
	(3)	(d) बरोबर (a), (b), (c) चूक	(4)	(c) बरोबर (a), (b), (d) चूक									
31.	खाली		अर्थी वाप	रले जातात ?									
	(a)	तनुज, पादप (b) मिलिंद, १	भ्रमर	(c) सारंग, समीरण (d)) अली, मधुप								
	पर्यार	ग्री उत्तरे :			•								
	(1)	फक्त (a) बरोबर	(2)	फक्त (b) व (d) बरोबर									
	(3)	फक्त (c) व (d) बरोबर	(4)	फक्त (c) चूक									
<u> </u>	खाली	ल विधाने वाचा व योग्य पर्याय निवडा.											
	(a)	जो विकारी शब्द नामाची व्याप्ती मर्यादि	रत करतो त	यास विशेषण म्हणतात.									
	(b)	ज्या शब्दांपासून कालगत क्रियेचा बोध	होतो त्या श	ख्दांस क्रियापदे असे म्हणतात.									
	(c)	सर्वनाम ही नामाप्रमाणे लिंग, वचन व रि	वेभक्ती वि	कार धारण करणारी शब्दजाती नार्ह	ो तर ती स्वतंत्र आहे.								
	पर्यार	ग्री उत्तरे :											
	(1)	(a) व (b) बरोबर	(2)	(b) व (c) बरोबर									
	(3)	(a) व (c) बरोबर	(4)	(a), (b), (c) बरोबर									
33.	पुढील	ज्ञाक्यातील प्रयोग ओळखा.											
	वडिल	गंनी मुलाला शाळेत घातले.											
	(a)	कर्तृकर्मसंकर	(b)	कर्तृभावसंकर	, <u>, , , , , , , , , , , , , , , , , , </u>								
	(c)	कर्मभावसंकर	(d)	यापैकी कोणताही नाही									
	पर्याय	गी उत्तरे :											
	(1)	फक्त (a) बरोबर बाकी सर्व चूक	(2)	फक्त (b) बरोबर बाकी सर्व चूव	,								
	(3)	फक्त (d) बरोबर बाकी सर्व चूक	(4)	फक्त (c) बरोबर बाको सर्व चूक									

34. खालील विधानांचे एक केवलवाक्य करा :	
--	--

'पुष्कळ वर्षे झाली. मी कॅशियाचे रोप आणले. बागेत एका कोपऱ्यात ते लावले. याची मला मोठी आवड होती'.

- पुष्कळ वर्षांपूर्वी मोठ्या आवडीने कॅशियाचे रोप आणून मी ते बागेत एका कोफ्यात लावले. **(1)**
- पुष्कळ वर्षांपूर्वी मी कॅशियाचे रोप आणून ते बागेत एका कोपऱ्यात आवडीने लावले. (2)
- पुष्कळ वर्षांपूर्वी मी कॅशियाचे रोप आणून बागेत कोफ्ऱ्यात लावले ज्याची मला मोठी आवड होती. (3)
- पुष्कळ वर्षांपूर्वी मोठ्या आवडीने कॅशियाचे रोप आणून मी बागेत ते एका कोफ्यात आवडीने लावले. (4)

पुढीलपैकी कोणते विधान व्याकरण नियमानुसार अचुक आहे? 35.

- (a) कर्मणी वाक्यात कर्मे एकापेक्षा अधिक असतील; व ती भिन्नलिंगी आणि भिन्नवचनात असतील; तर वाक्यात शेवटी येणाऱ्या कर्माप्रमाणे क्रियापदाचे रूप होईल.
- कर्मणी वाक्यात कर्मे एकापेक्षा अधिक असतील; व ती भिन्नलिंगी आणि भिन्नवचनात असतील; तर वाक्यात प्रथम येणाऱ्या कर्माप्रमाणे क्रियापदाचे रूप होईल.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (a) आणि (b) दोन्ही बरोबर
- (a) आणि (b) दोन्ही चूक (2)

(3) (a) बरोबर (b) चूक **(4)** (b) बरोबर (a) चूक

मराठी उपसर्ग लागून तयार न झालेला शब्द कोणता? 36.

- (1) बिनचूक
- (2) अबोल
- (3) पडछाया
- (4)अवघड

पुढील शब्दांपैकी कोणता शब्द व्याकरणदृष्ट्या बरोबर आहे ते लिहा : 37.

- (a) द्वर्थी
- द्विर्थी (b)
- (c) द्वयर्थी
- (d) द्विअर्थी

पर्यायी उत्तरे :

- (a) बरोबर (b), (c), (d) चूक (1)
- (d) बरोबर (a), (b), (c) चूक (2)
- (c) बरोबर (a), (b), (d) चूक (3)
- (b) बरोबर (a), (c), (d) चूक (4)

खाली दिलेल्या शब्दांमधील शुद्ध शब्दांचा पर्याय निवडा : 38.

आशीर्वाद, क्षितीज (a)

आशिर्वाद, क्षितिज (b)

क्षितिज, आशीर्वाद (c)

आर्शीवाद, क्षितिज (d)

पर्यायी उत्तरे :

फक्त (a) बरोबर **(1)**

- फक्त (c) बरोबर (2)
- (a) आणि (c) बरोबर (3)
- फक्त (d) बरोबर (4)

DO	3						12					
39.	पुढील	ठ कर्मणी	प्रयोग	ांच्या जो	ड्या लावा.							
	(a)	त्याला	काम	करवते		(i)	समाप	न कर्मणी				
	(b)	त्याचे	पत्र लि	हून झार	हे	(ii)	जुना कर्मणी					
	(c)	शिपार	याकडून	चोर प	कडला जातो	(iii)	नवीन कर्मणी					
	(d)	नळे इ	द्रासी उ	भसे बोर्ग	लेजेले	(iv)	शक्य कर्मणी					
	पर्यार	वी उत्तरे	:									
		(a)	(b)	(c)	(d)							
	(1)	(iv)	(i)	(iii)	(ii)							
	(2)	(iii)	(ii)	(iv)	(i)							
	(3)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)							
	(4)	(i)	(iv)	(ii)	(iii)							
40.	- पुढील	ठ विधान	वाचा.									
	(a)	च्, छ्	, ज्, झ	्हे ताल	व्य वर्ण आहेत	₹.						
	(b)	ए ऐ	हे कंठ	तालव्य	वर्ण आहेत.							
	(c)	र्, ठ्,	इ, द्	हे मूर्धन	य वर्ण आहेत.							
	पर्यार	यी उत्तरे	:									
	(1)	केवळ	ড (a) ব	(b) <u>e</u>	ारोबर		(2)	केवळ (a) व (c) बरोबर				
	(3)	केवळ	5 (H) 5	ে) ৰ	रोबर		(4)	(a) (b) (c) तिन्हीही विधाने बरोबर				

क्रियाविशेषणांचे प्रकार व उदाहरणे यातील विसंगत जोडी ओळखा. 41.

लांबून, समोरून, मधून स्थलवाचक (a) काही, कधोही, क्रमश: कालवाचक (b) संख्यावाचक अतिशय, दोनदा, पुष्कळ (c) (d) रीतिवाचक चटकन, आपोआप, भरभर

पर्यायी उत्तरे :

फक्त (a) बरोबर (2) फक्त (b) बरोबर (3) फक्त (c) चूक (4) फक्त (d) बरोबर (1)

42.	म्हणी	आणि	त्यांचे ३ म्हणी	मर्थ यांच	या जोड	या लाव	П.		अर्थ			
	(a)	टोळ	-	: अन् व	ਹਜ਼ਾਰ ਪ	5053	(i)	ਰਚਨ	्जय तिज केल्यास ते हास्यास्पर	र जाने		
	(b)		गरा चर डी प्राण		4.000 S	JAN.	(i) (ii)		ाज फरवास ते हास्यास्यत् कारण आटापिटा	4 04(1	•	
	(c)			ातात. इंडा गोत	0स का	-	(iii)		कारण जाटा। वटा न्य गोष्ट ओळखण्यास ३	मान		
	(d)	_	अस्य पारखी	101 111	UKI 470			देशद्र		1414		
	` '	री उत्तरे					(iv)	אודא	161			
	7 -41 -	(a)	(b)	(c)	(d)				•			
	(1)	(i)	(ii)	(iv)	(iii)						•	
	(2)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)							
	(3)		(iii)		(ii)							
	(4)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)							
43 .	जोङ	— ग जुळव	——— श.									-
	(a)	प्रत्यय	घटित	शब्द		(i)	कोणी	कोणी				
	(b)	उपस	र्षिटित	शब्द		(ii)	भाजि	वक्या				
	(c)	सामा	सिक श	ब्द		(iii)	भवित	व्य				
	(d)	अभ्य	स्त शब्द	₹		(iv)	सरचि	टणीस				
	पर्याट	री उत्तरे	:									
		(a)	(b)	(c)	(d)							
	(1)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)							
	(2)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)							
	(3)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)	•						
	(4) ———	(i)	(iv)	(iii) ———	(ii) 							
44.	पुढील	विधान	वाचा	व योग्र	र उत्तर	लिहा.						
	(a)	अका	रान्त, ईव	कारान्त	व ऊका	रान्त वि	शेषणांच	ो सामा	न्यरूप होत नाही.			
	(b)	ई-का	रान्त न्	j सकलि	गी नाम	ांचे साम	गन्यरूप	आका	रान्त होते.			
	(c)	अका	रान्त पुरि	ल्लंगी न	ामांचे स	गमान्यर	रप ई-व	गरान्त	होते.			
	पर्याट	ी उत्तरे	:								•	
	(1)	फक्त	(a) चू	क				(2)	फक्त (b) व (c) चूक			
	(3)	फक्त	(a) व	(b) बर	बिर			(4)	फक्त (a) व (b) चूक			
4 5.	पुढील	विधाने										
	(a)	इ, फ्	ही मह	ाप्राण व्य	गंजने अ	ाहेत.			i e			
	(b)	स्, ख	(ही अर	त्पप्राण '	व्यंजने ः	आहेत.						
	(c)	त्, थ्	ही कठ	रि व्यंज	ने आहेत	Ħ.						
	पर्याट	री उत्तरे	:									
	(1)	फक्त	(a) बरे	ोबर				(2)	फक्त (b) चूक			
	(3)			(c) चूर	न			(4)	फक्त (a) व (b) बरोब	रर		

कच्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

खालील उतारा वाचुन प्रश्न क्रमांक 46 ते 50 या प्रश्नांची उत्तरे द्या.

'मी' हा हृदयधातकी दिसती! पण का?

माणसाला इतरांपासून वेगळं पाडणाऱ्या गोष्टी एकटेपण व ताण निर्माण करतात व त्यातून बरेचदा हृदयरोग निर्माण होतो. याउलट माणसा-माणसांत प्रेम व नातं निर्माण करणाऱ्या गोष्टी, माणसाला निसर्गाशी, जगाशी जोडणाऱ्या गोष्टी माणसाच्या हृदयाला वाचवतात. माणसांचं माणसांशी तर सोडाच, पाळीव प्राणी व झाडांशी असलेलं भावनिक नातं देखील माणसाला हृदयरोगापासून संरक्षण देतं, असं वैज्ञानिक अध्ययनात आढळलं आहे.

संबंध (relationship) माणसाला हवासा वाटतो, नव्हे ती त्याच्या जगण्याची मूलभूत गरज आहे असं एरिक फ्रॉम नावाचा प्रसिद्ध मानसशास्त्रज्ञ म्हणतो. व्यक्तिकेंद्रित व स्पर्धेच्या आधुनिक (म्हणजे अमेरिकन) सभ्यतेत माणुस एकटा पडत जातो. गर्दीत असूनही एकटा, एकमेकांविरुद्ध स्पर्धक. घराबाहेर व्यावसायिक स्पर्धा, घरातही पती-पत्नीची एकाच भूमिकेसाठी, प्रभुत्वासाठी स्पर्धा. शेवटी अधिक यशासाठी स्वत:शी देखील स्पर्धा. या स्पर्धेचा सतत ताण. सर्वांशी तुटलेलं नातं. या संस्कृतीत जगण्यासाठी माणसाला 'मी' व 'माझं' यांचाच जप करावा लागतो. 'मी' हीच सर्वात मोठी विभृती होऊन तिचीच पूजा दिवस-रात्र चालते.

विकसित देशांपासून आम्ही उचललेली स्पर्धात्मक ('मुक्त'?) अर्थव्यवस्था यशस्वी होण्यासाठी समाजातील प्रत्येक व्यक्तीच्या स्वार्थाला, लोभाला व महत्त्वाकांक्षेला भडकवावं लागतं, त्यात तेल ओतावं लागतं. स्वार्थं व लोभमूलक प्रेरणेत्न 'प्रगती' साठी जिवापाड धावतांना जो मानसिक ताण निर्माण होतो, तो हृदयरोग निर्माण करतो. मुंबई, पुणे, नागपूरसारख्या शहरांमधे स्पर्धेचं जीवन जगणाऱ्यांना तर हे लागू पडतंच; पण गडचिरोलीच्या जंगलात जाऊन आरोग्याचं काम करणारा 'समाजसेवक' देखील यातून वाचू शकला नव्हता.

मी मोठा किंवा यशस्वी होणं म्हणजे मी इतरांपेक्षा कसा वेगळा, विशेष किंवा अधिक संपन्न हे सिद्ध करणं. इतरांसारखं, इतरांपैकी एक होणं म्हणजे साधारण होणं. असाधारण होण्यासाठी मला वेगळं बनावं लागतं. इतरांसोबतच्या माझ्या साधर्म्याऐवजी वेगळेपणावर भर द्यावा लागतो. यातूनच माझं एकलेपण निर्माण होतं, वाढतं. इतरांमधे व माझ्यामधे वेगळेपणाची पक्की भिंत तयार होते व ती भिंत बांधणारा मी स्वतःच त्या भिंतीच्या आत एकटा कैदी बनतो. कुणापासुनही असलं तरी एकटेपण घातक ठरतं. हृदयाला मारक ठरतं. अचानक माझ्या रोगाचं कारण मला लख्ख दिसायला लागलं!

अनेक वर्षांपूर्वी केव्हातूरी, न कळत, मी माझं नैसर्गिक जीवन व प्रसन्न मन या आधृनिक संस्कृतीच्या हवाली केलं. त्यातून प्रथम शरीराचा उपयोग थांबला व त्याच्याकडे दुर्लक्ष सुरू झालं. मग अधिक काम व यश प्राप्तीच्या मागे लागून मनाची सहज अवस्था सुटली. बुद्धी व विचारांच्या वाळवंटात भावनिक अनुभव पारखा झाला. प्रसन्नता गेली. पुढे मनामधे 'मी व माझं' वाढत गेलं. त्यांचच कुंपण स्वत:भोवती निर्माण झालं व विश्वाशी असलेली एकरूपता तुटली आणि आश्चर्य म्हणजे विश्वस्वरूपाशी नाळ तुटल्यावर स्वत:शी असलेला संपर्कही सुटला. माझं स्वत:शीच नातं तुटलं होतं. माझं घर हरवलं होतं. माझ्या एकसंध निरोगी जीवनाचे तुकडे तुकडे पडले होते.

प्रस्तुत उताऱ्याची मध्यवर्ती कल्पना कोणती? 46.

- आधुनिक सभ्यता व मुक्त अर्थव्यवस्था व्यक्तिविकासास मारक आहे. (1)
- भौतिक सुखसमृद्धीसाठी कराव्या लागणाऱ्या धडपडीतून येणाऱ्या मानसिक तणावामुळे आरोग्याची हानी होणे. (2)
- 'मी' व 'माझं' यांचा जप केल्यामुळे जीवनात समाधानाने जगता येणे. (3)
- मी व विश्व यांची एकरूपता. (4)

- 47. व्यक्तीच्या एकटेपणाचे मूळ कोणत्या गोप्टीत आहे?
 - कोणत्याही कामात समाधानी नसणे. (1)
 - आत्मिक समाधान नष्ट होणे. (2)
 - 'स्व' चे इतरांपेक्षा असाधारण वैधर्म्य जपणे. (3)
 - निरोगी जीवन संपून जाणे. **(4)**
- माणसाला 'मी' व 'माझं' यांचा जप का करावासा वाटतो ? 48.
 - स्पर्धेच्या तणावामुळे (a)
 - स्वतःशी स्पर्धा करावी लागल्यामुळे (b)
 - 'मी' केंद्री व स्पर्धेच्या आधुनिक जीवनव्यवहारात टिकून राहण्यासाठी (c)
 - हृदयरोग टाळण्यासाठी (d)

पर्यायी उत्तरे :

फक्त (b) व (c) **(1)**

(2) फक्त (c)

(3) फक्त (a)

- **(4)** फक्त (d)
- प्रस्तुत उताऱ्यास कोणते शीर्षक समर्पक वाटते?
 - स्पर्धेचे जग (1)
 - नैसर्गिक जीवन व हृदयरोग (2)
 - हृदयघातकी 'मी' (3)
 - स्वार्थी जगाचे आरोग्य (4)
- ्लेखकाच्या मते हृदयरोग निर्माण होतो कारण : 50.
 - 'स्व' व विश्वाशी असलेली एकरूपता तुटल्यामुळे. (a)
 - विकसित देशांकडून मुक्त अर्थव्यवस्था स्वीकारल्यामुळे. (b)
 - स्वार्थी व लोभी मनोभावनेतून प्रगतीसाठी अतिरिक्त धडपड केल्यामुळे आलेले मानसिक ताण. (c)
 - जीवनात वेगळा व यशस्वी झाल्यामुळे. (d)

पर्यायी उत्तरे :

- फक्त (a) व (b) बरोबर (1)
- फक्त (b) व (c) बरोबर (2)

(3) फक्त (d) चूक

फक्त (b) व (d) चूक **(4)**

कच्चा कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

 52. A comma is used to	51.	Give synonym of the follow Counterfeit	_					
Which one of the following correctly fills the blank in the sentence above? (1) separate phrases in apposition (2) coordinate clauses (3) introduce a list (4) none of the above 53. In which one of the following sentence does the subject agree correctly with the verb (1) Each man and each woman have a vote. (2) Each man and each woman have a vote (3) The ship was wrecked and every man, woman and child were drowned (4) The ship was wrecked and every man, woman and child had drowned 54. Fill in the blanks with appropriate forms of verbs given in the brackets: If we (meet) at eight, we (have) plenty of time. (1) meet, have (2) will meet, have (3) meet, will have (4) will meet, will have 55. The school was important to the community. Pick out the correct meaning of the word underlined in the given context. (1) significant (2) main (3) valuable (4) critical 56. He wants to cultivate his mind. Identify the correct meaning of the underlined in the given context. (1) grow (2) errich (3) fertilize (4) keep sweet 57. Which one of the following sentence correctly expresses the probable (likely) condition (1) If he worked satisfactorily, he will be promoted. (2) If he had worked satisfactorily, he would have been promoted. (3) Had he worked satisfactorily, he would be promoted. (4) If he worked satisfactorily, he would have been promoted. (5) Had he worked satisfactorily, he would be promoted. (6) If he had worked satisfactorily, he would be promoted. (7) Warning (2) threat (3) fear (4) request 59. Identify the correct sentence. (a) She has been ill for two days. (b) My daughter has written a letter to me last week. Asnwer options:		(1) counterpart (2)	forged		(3)	courageous	(4)	fine
(1) Each man and each woman has a vote. (2) Each man and each woman have a vote (3) The ship was wrecked and every man, woman and child were drowned (4) The ship was wrecked and every man, woman and child had drowned 54. Fill in the blanks with appropriate forms of verbs given in the brackets: If we (meet) at eight, we (have) plenty of time. (1) meet, have (2) will meet, have (3) meet, will have (4) will meet, will have 55. The school was important to the community. Pick out the correct meaning of the word underlined in the given context. (1) significant (2) main (3) valuable (4) critical 56. He wants to cultivate his mind. Identify the correct meaning of the underlined in the given context. (1) grow (2) enrich (3) fertilize (4) keep sweet 57. Which one of the following sentence correctly expresses the probable (likely) condition (1) If he works satisfactorily, he will be promoted. (2) If he had worked satisfactorily, he would have been promoted. (3) Had he worked satisfactorily, he would have been promoted. (4) If he worked satisfactorily, he would be promoted. 58. Choose one word that is most closely opposite in meaning to the capitalized word: ADMONITION (1) warning (2) threat (3) fear (4) request 59. Identify the correct sentence. (a) She has been ill for two days. (b) My daughter has written a letter to me last week. Asnwer options:	52.	Which one of the following (1) separate phrases in ap	position	(2)	coor	dinate clauses	above	·? .
If we (meet) at eight, we (have) plenty of time. (1) meet, have (2) will meet, have (3) meet, will have (4) will meet, will have 55. The school was important to the community. Pick out the correct meaning of the word underlined in the given context. (1) significant (2) main (3) valuable (4) critical 56. He wants to cultivate his mind. Identify the correct meaning of the underlined in the given context. (1) grow (2) enrich (3) fertilize (4) keep sweet 57. Which one of the following sentence correctly expresses the probable (likely) condition (1) If he works satisfactorily, he will be promoted. (2) If he had worked satisfactorily, he could be promoted. (3) Had he worked satisfactorily, he would have been promoted. (4) If he worked satisfactorily, he would be promoted. 58. Choose one word that is most closely opposite in meaning to the capitalized word: ADMONITION (1) warning (2) threat (3) fear (4) request 59. Identify the correct sentence. (a) She has been ill for two days. (b) My daughter has written a letter to me last week. Asnwer options:	53.	(1) Each man and each w(2) Each man and each w(3) The ship was wrecked	oman has a oman have a l and every i	vote. a vote man,	e wom	an and child we	re d r o	wned
Pick out the correct meaning of the word underlined in the given context. (1) significant (2) main (3) valuable (4) critical 56. He wants to cultivate his mind. Identify the correct meaning of the underlined in the given context. (1) grow (2) enrich (3) fertilize (4) keep sweet 57. Which one of the following sentence correctly expresses the probable (likely) conditio (1) If he works satisfactorily, he will be promoted. (2) If he had worked satisfactorily, he could be promoted. (3) Had he worked satisfactorily, he would have been promoted. (4) If he worked satisfactorily, he would be promoted. 58. Choose one word that is most closely opposite in meaning to the capitalized word: ADMONITION (1) warning (2) threat (3) fear (4) request 59. Identify the correct sentence. (a) She has been ill for two days. (b) My daughter has written a letter to me last week. Asnwer options:	54.	If we (meet) at (1) meet, have	eight, we	(2)	will	(have) plenty of meet, have		
Identify the correct meaning of the underlined in the given context. (1) grow (2) enrich (3) fertilize (4) keep sweet 57. Which one of the following sentence correctly expresses the probable (likely) conditio (1) If he works satisfactorily, he will be promoted. (2) If he had worked satisfactorily, he could be promoted. (3) Had he worked satisfactorily, he would have been promoted. (4) If he worked satisfactorily, he would be promoted. 58. Choose one word that is most closely opposite in meaning to the capitalized word: ADMONITION (1) warning (2) threat (3) fear (4) request 59. Identify the correct sentence. (a) She has been ill for two days. (b) My daughter has written a letter to me last week. Asnwer options:	55.	Pick out the correct meanin	g of the wor		lerlir	•		
 If he works satisfactorily, he will be promoted. If he had worked satisfactorily, he could be promoted. Had he worked satisfactorily, he would have been promoted. If he worked satisfactorily, he would be promoted. Choose one word that is most closely opposite in meaning to the capitalized word: ADMONITION warning threat fear request Identify the correct sentence. She has been ill for two days. My daughter has written a letter to me last week. Asnwer options: 	56.	Identify the correct meaning	g of the un de					keep sweet
ADMONITION (1) warning (2) threat (3) fear (4) request 59. Identify the correct sentence. (a) She has been ill for two days. (b) My daughter has written a letter to me last week. Asnwer options:	57.	 If he works satisfactor If he had worked satisfa Had he worked satisfa 	ily, he will b sfactorily, he actorily, he w	e pro could	mote l be j have	d. promoted. e been promoted.	•	ely) condition ?
59. Identify the correct sentence. (a) She has been ill for two days. (b) My daughter has written a letter to me last week. Asnwer options:	58.	ADMONITION	, <u>-</u>	-			•	
(a) She has been ill for two days.(b) My daughter has written a letter to me last week.Asnwer options:		(1) warning (2)	threat ————		(3)	fear 	(4)	request ———————
(1) Only (a) (2) Only (b) (3) Both (4) Neither	59.	(a) She has been ill for tw(b) My daughter has writ	o days.	o me	last v	veek.		 , = _
		(1) Only (a) (2)	Only (b)	•	(3)	Both	(4)	Neither

	·												
A					17				DO8				
60.	The their	films.	board does	s not allow	the fi	lm pro	oducers to h	ave any ol	oscene scenes in				
	Which one of the following words correctly fills the blank in the sentence above?												
-	(1)	censer	(2)	censure		(3)	censor	(4)	censar				
61.	Iden	tify the part	of speech	of the und	erlined	word	l as it occurs	in the sen	tence :				
	I am	very interes	sted in <u>reac</u>	ling thrille	rs.								
	(1)	Noun			(2)	Verl)						
	(3)	Adjective			(4)	Non	e of the abov	ve					
62.	The	boy who sto	le the wat	ch was ca	ught.			_					
	The	underlined	clause in tl	he above s	entence	e is _	·						
	(a)	noun claus	e		(b)	adje	ctive clause						
	(c)	adverb cla	use		(d)	verb	clause						
	Ans	wer options	:										
	(1)	(a) only	(2)	(b) only		(3)	(a) and (c)	(4)	(d) only				
63.	Com	bine the two	sentences	to form a	compl	ex ser	ntence :						
	(a)	Let men so			•		,						
	(b)	They will r	-	•									
	` '	wer options	•	*									
	(1)	Let men so		g and they	will re	eap its	s fruit.						
	(2)	As man so	•			^							
	(3)	Let men so				its fr	uits.						
	(4)	As men wi		-									
64.		ch of the foll	lowing sen	tences is c	orrect 1	?		_					
	(1)	They have	been marr	ied for five	e years.								
	(2)	They have	been marr	ying for fi	ve year	S.							
	(3)	They have	been marr	ied since f	ive yea	rs.							
	(4)	They are m											
65.	Sele capi		lternative	the word t	hat con	veys 1	the same me	aning as th	e word given in				
	VEN	NAL .											
	(1)	contagious	(2)	filthy		(3)	worthless	(4)	excusable				

कच्चा कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Db.	Combine the two sentences to form a complex sentence.																			
	(a)	A Fox once m	net a lior	1.																
	(b)	The Fox had	never se	en a lion be	efore.															
	Answer options:																			
	 A Fox who had never seen a lion before met him. A Fox who have never saw a lion met him. 																			
	(3) A Fox who has not see a lion meet him.																			
	(4) A Fox who did not saw a lion meat him.																			
67.	Fill:	Fill in the blank spaces with the best among the given options :																		
	If I	Ral	hul, I	a	new	batter	y.	•												
	(1)	am and will b	ouy		(2)	was and would have bought														
	(3)	was and wou	ıld buy		(4)	were and would buy														
6 8.	Witl	h which of the	followin	g words do	es the	prefi	x "mis-" mate	h correct	ly ?											
	(a)	sense	(b)	practice		(c)	manage	(d)	feed											
	()																			
	` '	wer options :																		
	` '	wer options : (a) only	(2)	(b) only		(3)	(c) only	(4)	(c) and (d)											
—— 69.	Ans (1)	(a) only							(c) and (d)											
 69.	Ans (1) Fill	(a) only in the blanks w	ith the r	nost appro	-	amon			(c) and (d)											
 69.	Ans (1) Fill:	(a) only	ith the r	nost appro	laced.	amon			(c) and (d)											
 69.	Ans (1) Fill The	(a) only in the blanks w door-	ith the r	nost appro	laced.	amon			(c) and (d)											
 69.	Ans (1) Fill The	(a) only in the blanks w door on	ith the r need the roa	nost appro	laced.	amon			(c) and (d)											
 69.	Ans (1) Fill The The Ans	(a) only in the blanks w door on swer options :	ith the r need the roa	nost appro	olaced. vy.	amon jaml	g the given op		(c) and (d)											
69. 70.	Ans (1) Fill: The Ans (1) (3)	(a) only in the blanks w door on wer options: jam and jamb	ith the r need the roa	nost approp ls to be rep d was heav	(2) (4)	amon jaml	g the given op		(c) and (d)											
	Ans (1) Fill: The The Ans (1) (3) Selection	(a) only in the blanks w door on swer options: jam and jamb	ith the red the roa	nost approples to be replaced was hear	(2) (4)	amon jaml	g the given op and jam and jamb	otions :												
	Ans (1) Fill: The The Ans (1) (3) Selection	(a) only in the blanks w door on wer options: jam and jame jam and jame ct the odd one	ith the red the roa	nost approple to be repeted was hear	(2) (4)	jaml jaml Cat	g the given op and jam and jamb	otions :												
	Ans (1) Fill: The The Ans (1) (3) Selection (1) (3)	(a) only in the blanks w dooron wer options: jam and jamb jam and jam ct the odd one Home: Home	ith the read the road from the Rain : Ra	nost appropriate to be repaired was hear	(2) (4) : (2) (4)	jaml jaml Cat Frui	g the given of and jam and jamb Feline, Boy :	otions :												
70.	Ans (1) Fill: The The Ans (1) (3) Selection (1) (3)	(a) only in the blanks w door on swer options: jam and jam jam and jam ct the odd one Home: Home Ear: Aural, F	ith the r ith the r ith reed the roa from the ely, Nose Rain: Ra	nost appropriate to be repaired was hear	(2) (4) : (2) (4)	jaml jaml Cat Frui	g the given of and jam and jamb Feline, Boy:	otions :												
70.	Ans (1) Fill The The Ans (1) (3) Sele (1) (3)	(a) only in the blanks w door- on swer options: jam and jam jam and jam ct the odd one Home: Home Ear: Aural, F	ith the r ith the r ith reed the roa from the ely, Nose Rain: Ra	nost appropriate to be repaired was hear	(2) (4) : (2) (4) : (4)	jamb jamb Cat Frui	g the given of and jam and jamb Feline, Boy:	otions :												
70.	Ans (1) Fill: The The Ans (1) (3) Selection (1) (3) The (a) (c)	(a) only in the blanks w door- on on one wer options: jam and jam jam and jam ct the odd one Home: Home Ear: Aural, F	ith the r ith the r ith reed the roa from the ely, Nose Rain: Ra	nost appropriate to be repaired was hear	(2) (4) (2) (4) (2) (4) (4) (b)	jamb jamb Cat Frui	g the given of and jam and jamb Feline, Boy:	otions :												
70.	Ans (1) Fill: The The Ans (1) (3) Selection (1) (3) The (a) (c)	in the blanks w door- one wer options: jam and jame jam and jame ct the odd one Home: Home Ear: Aural, F	ith the r ith the r ith reed the roa from the ely, Nose Rain: Ra	nost appropriate to be repaired was hear	(2) (4) (2) (4) (2) (4) (4) (b)	jamb jamb Cat Frui	g the given of and jam and jamb Feline, Boy: t: Fruity, Must	otions :												

72.	Ratnagiri is 120 km from here.											
	Choose the correct alternative that could be the correct Wh-question for the above sentence.											
	(1)											
	(2) How long is Ratnagiri from here?											
	(3) How much long is Ratnagiri from here?											
	(4) None of the above											
- 	Which mood is used in the following sentence?											
		there.				J	•					
	(1) Indicative(3) Subjunctive					(2)	Imp	erative				
						(4)	None of the above					
74 .	Match the following:											
	(a) This is what I mean						(i)	Main clause				
	(b)	God	helps	those	who	help thems	selves	(ii)	Noun clause			
	(c)	Whe	ere the	ere is l	ife the	ere is hope	_	(iii)	Adjective claus	se		
	(d) She must weep or she will die							(iv)	Adverb clause			
	Answer options:											
		(a)	(b)	(c)	(d)							
	(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)							
	(2)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)				•			
	(3)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)							
	(4)	(iii)	(ii)	(iv)	(i)							
75 .	— Whi	ich of	the fo	llowir	g is n	ot a verb of	f posit	ion ?				
	(1)	lie			(2)	live	-	(3)	remain	(4)	glide	
76.	Fill	Fill in the blank space with the most suitable among the given options:										
		matte ly for			-		solved	l, but	neither his frier	nds no	r he	
	(1)	is			(2)	was		(3)	are	(4)	were	
77.	Cho	ose th	e opti	oņ tha	at resp	ectively giv	ves the	e near	est meaning of t	he und	lerlined words :	
	He	wants	to foi	l our _l	olans.					•		
	She	is the	perfe	ct <u>foil</u>	of he	r husband.						
	(1)	supp	port a	nd im	age		(2)	frus	trate and contra	st		
	(3)	dest	гоу аг	nd cov	er		(4)	exan	nine and wife			
					_		_				•	
		2								٠.		

78.	Identify and write down the correct sentence from those given below:												
	(1) He ate a large number of cakes and drank a great deal of tea.												
	(2) He ate many cakes and drank much tea.												
		(3) He ate many cakes and drank many teas.(4) He ate much cakes and drank many teas.											
	(4)	ne ate much	cakes a	na arank n ————	tarty te	as. 							
79.	Fill i	in the blank :											
		ked	_ l could	l answer th	at que				•				
	(1)	that			(2)	abou							
	(3)	if			(4)	none	e of the above						
80.	idio	m/phrase.					-	Ū	of the underlined				
					-	•	rolling in mone	•					
	(1) wasting a lot of money					spending more than he was earning saving a lot of money							
	(3)	very rich			(4)	savı	ng a lot of mon	ey 					
81.		ose one word DACIOUS	that is m	nost closely	oppos	ite in	meaning to the	capitali	zed word :				
	(1)	Manifest	(2)	Obvious		(3)	Venture	(4)	Cowardly				
82.		n its futurity i	s clear fi ens on N	om the con	text?	Mar	e present tense n is mortal. ar is sweet.	express	a future action				
83.	Cha	nge the senten	ce into p	oositive deg	ree.		_						
	Shal	kuntala is bette	er than a	ny other d	rama i	n San	skrit.						
	(1)	Shakuntala i				rit.							
	(2)	Shakuntala i											
		(3) No other drama in Sanskrit is so good as Shakuntala.(4) No other dramas of Sanskrit is good like Shakuntala.											
	(4)	No other ara	imas of S	sanskrit is g	300a 11	ke Sna	akuntala.						
84.	Whi	ch one of the f	ollowing	g is used as	a pref	ix to -	"devil" to forn	n a com	pound noun?				
	(1)	over_	(2)	short_		(3)	cut_	(4)	dare_				
85.	Cho	ose the incorre	ctly spe	lt word fro	m the	follow	ing given word	ds :					
	(1)	autumn	(2)	condemn		(3)		(4)	subsequent				
86.	Cho	ose the most a	ppropria	ate antonv n	n for th	ne und	derlined word :	7 1					
		r so much of t		_									
	(1)	energy	(2)	ability	·	(3)	boredom	(4)	futility				
				-									

87.

Is not wisdom better than riches?

		ch one of the following,sentence an assertive sentence ?	s correc	tly changes the interrogative sentence above									
	(1)	Wisdom is much better than ri	ches.	•									
	(2)	Wisdom is not better than rich											
	(3) Wisdom is the richest thing.												
	(4)	No other thing is so good as w	isdom.	•									
88.	Whi belo		ne most a	appropriate active voice form of the sentence									
	The	children were given a very toug	h questi	on in class.									
	(1)												
	(2) In class, a very tough question was given to the children.												
	(3)												
	(4)	, ,											
89.	By and large India has some healthy democratic traditions.												
	Ider	Identify the correct meaning of the underlined.											
	(1)	on the whole	(2)	by virtue of									
•	(3)	deliberately	(4)	at liberty									
90.	Cho	ose the correct passive form of t	he follo	wing sentence.									
		time to shut the shop.		Q									
	(1)	It is time to be shut the shop.											
	(2)	It is time for the shop to be shu	ıt.										
	(3)	It is time that the shop should	be shut.	·									
-	(4)	None of the above											
91.		ich of the given options comes no	earest in	meaning to the underlined word?									
		is an <u>insufferable</u> person.											
	(1)	intolerable	(2)	(2) one who has suffered much									
	(3)	one who has not suffered muc	h (4)	one who cannot take much suffering									
92.	Cho	ose the correctly spelt word :											
	(1)	Intelect (2) Intellect	t	(3) Intillect (4) Intelicte									
93.	Cho	ose the most appropriate option	for the	underlined phrase :									
	He ₁	paid his wife a <u>left-handed com</u> r	oliment.										
	(1)	fulsome praise	(2)	quiet praise									
	(3)	reproachful praise	(4)	delayed praise									

94.	Identify the odd one.											
	(a) proud : modest, disclose : suppress, dry : wet											
	(b) clumsy: adroit, fickle: steadfast, appoint: dismiss											
	(c) idle : deligent, boorish : refined, cordial : friendly											
	Ans	wer options :					•					
	(1)	((2)	Only (b)								
	(3)	Only (c)		. ((4)	Only	(b) and (c)					
 95.	Select the correct sentence.											
	(a) They worked hard today in the garden.											
	(b)											
	Ans	wer options :										
	(1)	Only (a)	(2)	Only (b)		(3)	Both	(4)	Neither			

Read the following passage carefully and answer the question number 96 to 100 given below it:

Man's behaviour is influenced by two forces; heredity and environment. The biological or psychological characteristics which are transmitted by the parents to their offsprings are known by the name of heredity. Heredity is, in other words, a biological process of transmission of certain traits of behaviour of the parents to their children, by means of the fertilized egg. In the nuclei of these parent cells are certain hair like substances called 'chromosomes'. The chromosomes contain chemical substances called genes. These basic substances, chromosomes and genes determine characteristic of the individual. And this is what constitutes heredity. The essential characteristic inherited by all human beings are physical structure, reflexes, innate drives, intelligence, and temperament. There are some biologists who claim that the difference in the traits or qualities of individuals or groups are due to the difference in their heredity. They are duly supported by some psychologists and sociologists in their assertion, that like begets like.

But there are others who explain that the variations of human beings and the societies are due to differences in environment. Thus a great controversy has been going since long about the relative importance of heredity and environment in determining the behaviour of individuals and groups. Though arguments have been advanced by the supporters of both heredity and environment, no exact conclusions with regard to the relative importance of the two factors have been drawn, nor is it possible either to determine the relative values of both.

Modern biology has long insisted that we are what our parents and grand parents have made us, that heredity counts far more than social opportunity. Not only is it impossible for a man to change his skin, but also he cannot change his outlook, his mode of thinking or behaviour because these too are hereditary. Others, on the other hand, belittle the importance of heredity.

96.		ose the <mark>correc</mark> lern Biology s		ent.				
	(a) (b)	Man's behav	riour is ir t and her	ofluenced by hedity equally			viou r .	
	(1)	Only (a)	(2)	Only (b)	(3)	Both .	(4)	Neither

(1)	Genes determine wer options : Only (a)		nine characteristic racteristic of the i			(4)	Na			
A ns (1)	wer options : Only (a)					(4)	N			
(1)	Only (a)	(2)	Only (b)	(3)	Roth	(4)	NT 118			
<u> </u>		(2)	Only (b)	(3)	Roth	(4)	N.T. ***			
The	rool physical re-			` '	Dour	(4)	Neither			
	rear physical ma	atter of	which a person	consis	sts is			_		
(1)	heredity	(2)	chromosomes	(3)	structure	(4)	substance			
Man's behaviour is influenced by two forces.										
The	active voice of th	ne sent	ence is :							
(1)	Two forces inf	luence	d man's behaviou	ır.	•	•				
(2)	Two forces infl	luence	man's behaviour	•						
(3)	Two forces hav	ve influ	ienced man's bel	naviou	r.					
(4) None of these										
The	opposition cons	tantly]	belittled the gove	rnmer	nt's achievemen	 nts.	•			
		•	ŭ							
(1)			· ·	(3)	praise	(4)	moderate ·			
	(1) Man The (1) (2) (3) (4) The	(1) heredity Man's behaviour is in the active voice of the second of th	(1) heredity (2) Man's behaviour is influence The active voice of the sent (1) Two forces influence (2) Two forces influence (3) Two forces have influence (4) None of these The opposition constantly in the process of the correct meaning in the correc	(1) heredity (2) chromosomes Man's behaviour is influenced by two forces. The active voice of the sentence is: (1) Two forces influenced man's behaviour. (2) Two forces influence man's behaviour. (3) Two forces have influenced man's behaviour. (4) None of these The opposition constantly belittled the gove Pick out the correct meaning of the underling.	(1) heredity (2) chromosomes (3) Man's behaviour is influenced by two forces. The active voice of the sentence is: (1) Two forces influenced man's behaviour. (2) Two forces influence man's behaviour (3) Two forces have influenced man's behaviour (4) None of these The opposition constantly belittled the government of the correct meaning of the underlined very	Man's behaviour is influenced by two forces. The active voice of the sentence is: (1) Two forces influenced man's behaviour. (2) Two forces influence man's behaviour (3) Two forces have influenced man's behaviour. (4) None of these The opposition constantly belittled the government's achievemer Pick out the correct meaning of the underlined verb.	(1) heredity (2) chromosomes (3) structure (4) Man's behaviour is influenced by two forces. The active voice of the sentence is: (1) Two forces influenced man's behaviour. (2) Two forces influence man's behaviour (3) Two forces have influenced man's behaviour. (4) None of these The opposition constantly belittled the government's achievements. Pick out the correct meaning of the underlined verb.	(1) heredity (2) chromosomes (3) structure (4) substance Man's behaviour is influenced by two forces. The active voice of the sentence is: (1) Two forces influenced man's behaviour. (2) Two forces influence man's behaviour (3) Two forces have influenced man's behaviour. (4) None of these The opposition constantly belittled the government's achievements. Pick out the correct meaning of the underlined verb.		

-000-

सूचना — (पृष्ठ 1 वरून पुढे...)

- (8) प्रश्नपस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या ''परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82'' यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषो व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.
- (9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वत:बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. मात्र परीक्षा कक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.

नमुना प्रश्न

प्र. क्र. 201. ''अंगावर काटा उभा रहाणे'' या वाक्यप्रचाराचा अर्थ काय?

> अंग शहारणे (1)

- रोमांचित होणे (2)
- अतिशय भिती वाटणे
- बहरुन येणे (4)

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर ''(3) अतिशय भिती वाटणे'' असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर ''(3)'' होईल, यास्तव खालीलप्रमाणे प्रश्न क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक ''③'' हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र. क्र. 201. (1) (2) (4)

> अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.